

پایش مراقبت کودک دختر

در هر مراجعه به واحد بهداشتی درمانی / مطب / مرکز غربالگری کارت مراقبت کودک را به همراه داشته باشید.

نام و نام خانوادگی کودک:

تاریخ تولد: روز..... ماه..... سال.....

کد ملی کودک:

کد ملی سرپرست کودک:

مشخصات زمان تولد: وزن..... قد..... دور سر.....

هفته بارداری هنگام زایمان:

تلفن تماس:

تاریخ مراجعه بعدی: روز..... ماه..... سال.....

- برای غربالگری پس از تولد، روز سوم تا پنجم به نزدیک ترین مرکز خدمات جامع سلامت / پایگاه سلامت / خانه بهداشت محل زندگی خود مراجعه کنید.
- در سنین ۳ تا ۵ روزگی، ۲ هفتگی، ۱، ۲، ۴، ۶، ۹، ۱۲، ۱۵ و ۱۸ ماهگی، ۲، ۵/۲، ۳، ۴ و ۵ سالگی برای مراقبت کودک خود مراجعه کنید.
- شیرمادر هیچ جایگزینی ندارد. تا پایان ۶ ماهگی کودکان را فقط با شیرمادر تغذیه کنید و پس از آن مطابق توصیه های تغذیه ای، غذای کمکی را شروع کرده و شیرمادر را تا ۲ سالگی ادامه دهید.
- در سنین ۲، ۴، ۶، ۱۲ و ۱۸ ماهگی و ۶ سالگی برای واکسیناسیون کودک خود مراجعه کنید.
- به علائم هشدار دهنده تکامل کودک در سنین مختلف توجه کنید.
- به توصیه های مراقبت از تکامل کودک عمل کنید.
- پرسشنامه غربالگر تکامل ASQ را در سنین ۶، ۱۲، ۲۴، ۳۶ و ۶۰ ماهگی کودکان از پزشک / مراقب سلامت / بهورز دریافت کنید. بعد از تمرین مناسب با کودکان، به سوالات این پرسشنامه به دقت پاسخ دهید و سپس تحویل دهید.

غربالگری های کودک

آزمون غربالگر	تاریخ انجام غربالگری	نتیجه غربالگری	نیازمند ارجاع	نام یا مهر غربالگر
هیپوتیروئیدی				
فنیل کتونوری				
شنوایی				
بینایی				
معاینه چشم (رتینوپاتی نوزادی / ROP) برای کودکانی که با وزن ۲۰۰۰ گرم و کمتر متولد شده اند.				

پرسشنامه ASQ	۶ ماهگی	۱۲ ماهگی	۲۴ ماهگی	۳۶ ماهگی	۶۰ ماهگی
نمره حیطه ارتباط					
نمره حیطه حرکات درشت					
نمره حیطه حرکات ظریف					
نمره حیطه حل مسئله					
نمره حیطه شخصی- اجتماعی					
وجود نگرانی در قسمت کلیات					
نمره SE:ASQ					
کودک نیازمند ارجاع					

با واکسیناسیون به موقع، سلامت کودک خود را تضمین کنید.

جدول راهنمای واکسیناسیون

سن	نوع واکسن	سن	نوع واکسن
بدو تولد	ب ث ژ - فلج اطفال خوراکی - هیپاتیت ب	۱۲ ماهگی	MMR
۲ ماهگی	فلج اطفال خوراکی - پنج‌گانه *	۱۸ ماهگی	سه‌گانه - فلج اطفال خوراکی - MMR
۴ ماهگی	فلج اطفال خوراکی - پنج‌گانه - فلج اطفال تزریقی	۶ سالگی **	سه‌گانه - فلج اطفال خوراکی
۶ ماهگی	فلج اطفال خوراکی - پنج‌گانه - فلج اطفال تزریقی		

توضیحات: * واکسن پنج‌گانه شامل دیفتیری، کزاز، سیاه‌سرفه، هیپاتیت ب، هموفیلوس آنفلوانزا تیپ ب می‌باشد.
** پس از آخرین نوبت واکسن سه‌گانه، هر ده سال یکبار واکسن دوگانه بزرگسالان باید تزریق شود.

جدول تقویم واکسیناسیون

نوع واکسن	تاریخ مراجعه	سریال واکسن	نام یا مهر واکسیناتور	نوع واکسن	تاریخ مراجعه	سریال واکسن	نام یا مهر واکسیناتور
فلج اطفال خوراکی (OPV)	بدو تولد			بار اول			
	بدو تولد			بار دوم			
	بار اول			بار سوم			
	بار دوم			بار اول			
	بار سوم			بار دوم			
	یادآور ۱			بار اول			
فلج اطفال تزریقی (IPV)	یادآور ۲			بار دوم			
	بار اول			بدو تولد			
	بار دوم						

• سرماخوردگی یا اسهال خفیف مانع انجام به موقع واکسیناسیون نیست.

• قبل از ترک مرکز تاریخ واکسیناسیون بعدی را سوال کنید. پس از انجام واکسیناسیون حداقل ۲۰ دقیقه در مرکز واکسیناسیون حضور داشته باشید.

• جهت تسکین درد، بی‌قراری یا تب راهنمایی لازم را از واکسیناتور سوال فرمایید. در صورت تب بالا یا هرگونه عارضه شدید یا غیرمعمول به واحد ارائه خدمات بهداشتی درمانی مراجعه فرمایید.

تولد تا پایان شش ماهگی

تغذیه انحصاری با شیر مادر
بر اساس تمایل و تقاضای
شیرخوار تا ۲ تا ۸ بار در شبانه روز

شیر مادر
۸ تا ۱۲ بار
در شبانه روز

قطره آ.د

- شیر مادر به تنهایی تا پایان ماه ششم زندگی برای تغذیه شیرخوار کافی است، تا ۲ سالگی ادامه دهید.
- از ۶ ماهگی تا پایان یک سالگی ابتدا کودکان را با شیر مادر تغذیه کنید و سپس به او غذا بدهید.
- تغذیه تکمیلی را از یک نوع ماده غذایی به مقدار ۲ قاشق مرباخوری ۲ بار در روز شروع کنید و سپس این مقدار را به نصف لیوان برسانید.
- اضافه کردن هر ماده غذایی جدیدی را طی ۵ روز انجام دهید.
- از "به زور غذا دادن به کودکان" پرهیز کنید.

شروع ماه هفتم تا پایان ماه هشتم

پرهیز کنید - ۲ تا ۱ میان وعده

قطره آهن
قطره آ.د
یا مولتی ویتامین

آب جوشیده
سرد شده
همزمان
با شروع تغذیه تکمیلی

آرد برنج
(۲ قاشق مرباخوری
هر قاشق ۵ سی سی)

شیر یاستوریزه برچرب
۱۲۰ سی سی

آرد برنج
(۲ قاشق مرباخوری
هر قاشق ۵ سی سی)

شیر یاستوریزه برچرب
۱۲۰ سی سی

پوره انواع سبزی:

انواع کدو

هویج

سیب زمینی

نخود فرنگی

روغن مایع یا کره
۱ قاشق مرباخوری
۵ سی سی

شیر یاستوریزه
۵ قاشق غذاخوری

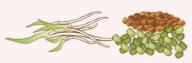
زرده و
سفیده تخم مرغ
پخته و سفت شده

سوپ:

برنج
۱ قاشق غذاخوری

حبوبات (عدس، ماش و ...) انواع جوانه ها
بلغور گندم، رشته فرنگی، جو دوسر و ...

سبزی ها مانند هویج، جعفری، شوید،
گشنیز، کرفس و انواع کدوها
لوبیا سبز و ...

گوشت قرمز گوشت گوسفند و (...)
یا گوشت سفید (مرغ یا ماهی و ...) خوب پخته و نرم شده

روغن مایع یا کره
۱ قاشق مرباخوری
۵ سی سی

انواع کته:

برنج

گوشت قرمز یا سفید

انواع
ماکارونی

میان وعده ها:
پوره میوه های رسیده و نرم

ماست یاستوریزه
برچرب

پوره سیب زمینی

نان و
پنیر یاستوریزه
کم نمک

خرمای پوست
گرفته شده

شروع دوازده ماهگی تا پایان پنج سالگی

- شیر مادر را بر طبق میل کودک تا ۲ سالگی ادامه دهید. تا پایان ۱۲ ماهگی ابتدا شیر مادر و سپس غذای کمکی بدهید و پس از آن ابتدا به کودک تان غذا بدهید و سپس او را با شیر مادر تغذیه کنید.
- از «به زور غذا دادن به کودکان» پرهیز کنید.
- غذاهای متنوع شامل لبنیات، گوشت، میوه و سبزی، غلات و حبوبات بدهید.
- تا ۲ سالگی لبنیات پر چرب و پس از آن لبنیات کم چرب بدهید.
- طی روز آب تمیز و سالم به کودک بدهید.
- سه تا چهار نوبت در روز و هر نوبت تقریباً به اندازه یک لیوان به کودک غذا بدهید. (معدۀ کودک کوچک است و نیاز به دفعات بیشتری برای تغذیه دارد.)
- یک تا دو بار میان وعده مغذی در بین وعده های اصلی غذا به او بدهید.
- قطره ویتامین و آهن را تا پایان ۲ سالگی ادامه دهید.
- زمان غذا خوردن کنار کودکان باشید.
- غذا را در قطعات کوچک آماده کرده و به کودک بدهید «تا بتواند خودش آن ها را بخورد»
- همیشه پیش از تهیه غذا و قبل از دادن غذا به کودک، دست های خود را با آب و صابون بشویید.
- پیش از دادن غذا به کودک دست و صورت او را بشویید و از ظرف و قاشق تمیز و جداگانه برای کودک استفاده کنید.
- دادن غذاهای آماده و تجارتي به کودک ضرورت ندارد، غذاهای خانگی مناسب هستند. از غذای سفره خانواده به کودک بدهید.
- به کودکان آب میوه و نوشیدنی های تجارتي ندهید. این ها ارزش غذایی نداشته و به رشد کودک کمک نمی کنند.
- به کودکان غذاهای غیر سالم مانند چیپس و پفک ندهید.

علائم هشدار دهنده تکامل

• به صداهاى بلند پاسخ نمى دهد. • اشیای در حال حرکت را با نگاه دنبال نمى کند. • به اشخاص لبخند نمى زند. • دستش را به دهان نمى برد. • وقتی روی شکم خوابیده و او را از زمین بلند مى کنیم نمى تواند سرش را بالا بیاورد. • مکیدن یا بلعیدن ضعیف دارد.	۲ ماهگی	• نمى تواند با کمک بنشیند. • غان و غون نمى کند (درآوردن صداهاى مانند «ماما»، «بابا»، «دادا») • در هیچ نوع بازی از جمله بازی تعاملی شرکت نمى کند. • با شنیدن اسم خودش، پاسخی نمى دهد. • به نظر نمى رسد افراد آشنا را از غریبه ها تشخیص دهد. • به طرفی که شما اشاره مى کنید نگاه نمى کند. • اشیاء را دست به دست نمى کند.
• نمى تواند سرش را ثابت نگه دارد. • نمى تواند بغبغو کند یا صداهاى دیگری با دهانش تولید کند. • وقتی او را به حالت ایستاده روی یک سطح سفت قرار دهیم، نمى تواند با پاهایش به سمت پایین فشار وارد کند. • نمى تواند یک یا هر دو چشمش را در همه جهات حرکت دهد.	۴ ماهگی	• نمى تواند چهار دست و پا برود. • نمى تواند با کمک بایستد. • برای پیدا کردن اشیایی که می بیند شما آن ها را پنهان مى کنید تلاش نمى کند. • کلمه کوتاه مثل ماما یا بابا را نمى گوید. • بای بای یا سرسری کردن را یاد نمى گیرد. • به اشیاء اشاره نمى کند. • مهارت هایی را که قبلا کسب کرده از دست مى دهد.
• تلاش نمى کند که دستش را به اشیایی که در دسترس قرار دارند برساند. • توجهی به مراقب خود نمى کند. • به صداهاى اطرافش واکنش نشان نمى دهد. • به هیچ طرف غلت نمى زند. • نمى خندد یا جیغ نمى کشد. • عضلاتش به نظر خیلی سفت مى رسد. • عضلاتش به نظر خیلی شل است (مثل یک عروسک پارچه ای)	۶ ماهگی	• با اشاره کردن به سمت اشیاء، آن ها را به دیگران نشان نمى دهد. • نمى تواند راه برود. • موارد کاربرد اشیای آشنا را نمى داند. • نمى تواند کارهای دیگران را تقلید کند. • کلمات جدید را یاد نمى گیرد. • نمى تواند حداقل ۶ کلمه بگوید. • وقتی مراقب او را ترک مى کند یا پیش او بر مى گردد، توجه نمى کند یا اهمیت نمى دهد. • مهارت هایی را که قبلا به دست آورده بود از دست مى دهد.

علائم هشدار دهنده تکامل

• نمی تواند درجا بپرد. • سایر کودکان را نادیده می گیرد یا به افرادی غیر از اعضای خانواده ، پاسخ نمی دهد. • در مقابل لباس پوشیدن ، خوابیدن یا دستشویی رفتن مقاومت می کند. • نمی تواند یک داستان مورد علاقه اش را بازگویی کند. • نمی تواند از دستورات ۳ مرحله ای پیروی کند. • مفهوم «همان / مشابه» و «متفاوت» را درک نمی کند. • از ضمائر من و تو درست استفاده نمی کند. • گفتار واضحی ندارد. • مهارت هایی را که قبلا به دست آورده بود از دست می دهد.	۴ سالگی	• از عبارت های ۲ کلمه ای استفاده نمی کند (مثلا: شیر می خورم) • کاربرد اشیای معمولی مثل مسواک ، تلفن یا قاشق و چنگال را نمی داند. • قادر به انجام دستورات ساده نیست. • خودش به تنهایی راه نمی رود. • مهارت هایی را که قبلا کسب کرده از دست می دهد.	۲ سالگی
• نمی تواند طیف وسیعی از عواطف را نشان دهد. • رفتارهای افراطی از خود نشان می دهد مثل حالت های غیرمعمول ترس ، خجالت ، افسردگی یا رفتار تهاجمی • معمولا گوشه گیر و غیرفعال است. • براحتی حواسش پرت می شود و نمی تواند بیش از ۵ دقیقه روی یک موضوع تمرکز کند. • به مردم پاسخ نمی دهد یا پاسخ سرسری می دهد. • قادر به انجام بسیاری از بازی ها و فعالیت ها نیست. • نمی تواند نام و نام خانوادگی خود را بگوید. • نمی تواند افعال جمع یا گذشته را درست بکار ببرد. • نمی تواند در مورد فعالیت های روزانه یا تجاربش صحبت کند. • نمی تواند نقاشی بکشد. • نمی تواند بدون کمک دندانانش را مسواک کند ، دست و صورتش را بشوید و خشک کند یا لباس بپوشد. • مهارت هایی که قبلا کسب کرده را از دست می دهد.	۵ سالگی	• زیاد زمین می خورد یا نمی تواند از پله استفاده کند. • آبریزش دهان دارد یا گفتارش خیلی نامفهوم است. • نمی تواند با اسباب بازی های ساده مانند جورچین ساده بازی کند. • نمی تواند جمله بگوید. • بازی تخیلی نمی کند یا آن ها را باور می کند. • نمی خواهد با سایر کودکان یا اسباب بازی ها بازی کند. • تماس چشمی برقرار نمی کند. • مهارت هایی را که قبلا کسب کرده از دست می دهد.	۳ سالگی

توصیه های ارتقای تکامل کودک

تولد تا یک هفته	۱ هفته تا ۶ ماه	۶ ماه تا ۹ ماه	۹ ماه تا ۱۲ ماه	۱۲ ماه تا ۲ سال	۲ سال و بزرگتر
کودک شما از زمان تولد در حال یادگیری است بازی: فرصت هایی را برای کودک خود فراهم کنید تا ببیند، بشنود، حس کند، آزادانه حرکت کند و شما را لمس کند. اشیای رنگی را به آرامی جلوی او حرکت دهید تا آن را ببیند و بگیرد (مانند یک حلقه بزرگ که با یک نخ آویزان شده است، جغجغه)	 بازی: فرصت هایی را برای کودک خود فراهم کنید تا ببیند، بشنود، حس کند، آزادانه حرکت کند و شما را لمس کند. اشیای رنگی را به آرامی جلوی او حرکت دهید تا آن را ببیند و بگیرد (مانند یک حلقه بزرگ که با یک نخ آویزان شده است، جغجغه)	 بازی: وسایل خانگی تمیز و بی خطری را به کودک خود بدهید تا دستکاری کند، به هم بزند و بیاندازد (مانند ظروف درب دار، قابلمه و قاشق فلزی)	 بازی: اسباب بازی مورد علاقه کودک را زیر پارچه یا جعبه پنهان کنید. ببینید آیا می تواند آن را پیدا کند. با کودک خود دالی موشه بازی کنید.	 بازی: چیزهایی به کودک بدهید تا روی هم بچیند و داخل ظرف بیاندازد و در بیاورد. نمونه اسباب بازی: اشیایی که داخل هم یا روی هم می گذارند، ظرف و گیره های لباس.	 بازی: به کودک کمک کنید تا اشیاء را بشمارد، نام ببرد و مقایسه کند. برای او اسباب بازی های ساده بسازید. مثلاً اشیایی با رنگ ها و شکل های متفاوت برای دسته بندی، بر چسب یا تخته وایت برد و پازل.
 ارتباط برقرار کنید: به چشمان کودک خود نگاه کنید و با او صحبت کنید. زمان تغذیه با شیر مادر فرصت خوبی است. حتی یک نوزاد هم صورت شما را می بیند و صدايتان را می شنود.	 ارتباط برقرار کنید: به کودک خود لبخند بزنید و بخندید. با او صحبت کنید. با تقلید صدا یا زست کودکان با او مکالمه کنید.	 ارتباط برقرار کنید: به صدا و علائق کودک خود پاسخ دهید. نام کودک را صدا کنید و پاسخ او را ببینید.	 ارتباط برقرار کنید: نام اشیاء و افراد را به کودک بگویید. به او یاد بدهید که چگونه با دست هایش چیزهایی مثل بای بای بگوید. نمونه اسباب بازی: عروسکی با صورت	 ارتباط برقرار کنید: سوالات ساده از کودک بپرسید. به تلاش های کودک خود در صحبت کردن جواب بدهید. اشیاء، طبیعت و تصاویر را به او نشان دهید و درباره آن ها با او صحبت کنید.	 ارتباط برقرار کنید: او را تشویق کنید تا صحبت کند و به سوالات او پاسخ دهید. به کودکان داستان، آواز و بازی یاد بدهید. در مورد تصاویر یا کتاب ها با او صحبت کنید. نمونه اسباب بازی: کتاب شکل دار

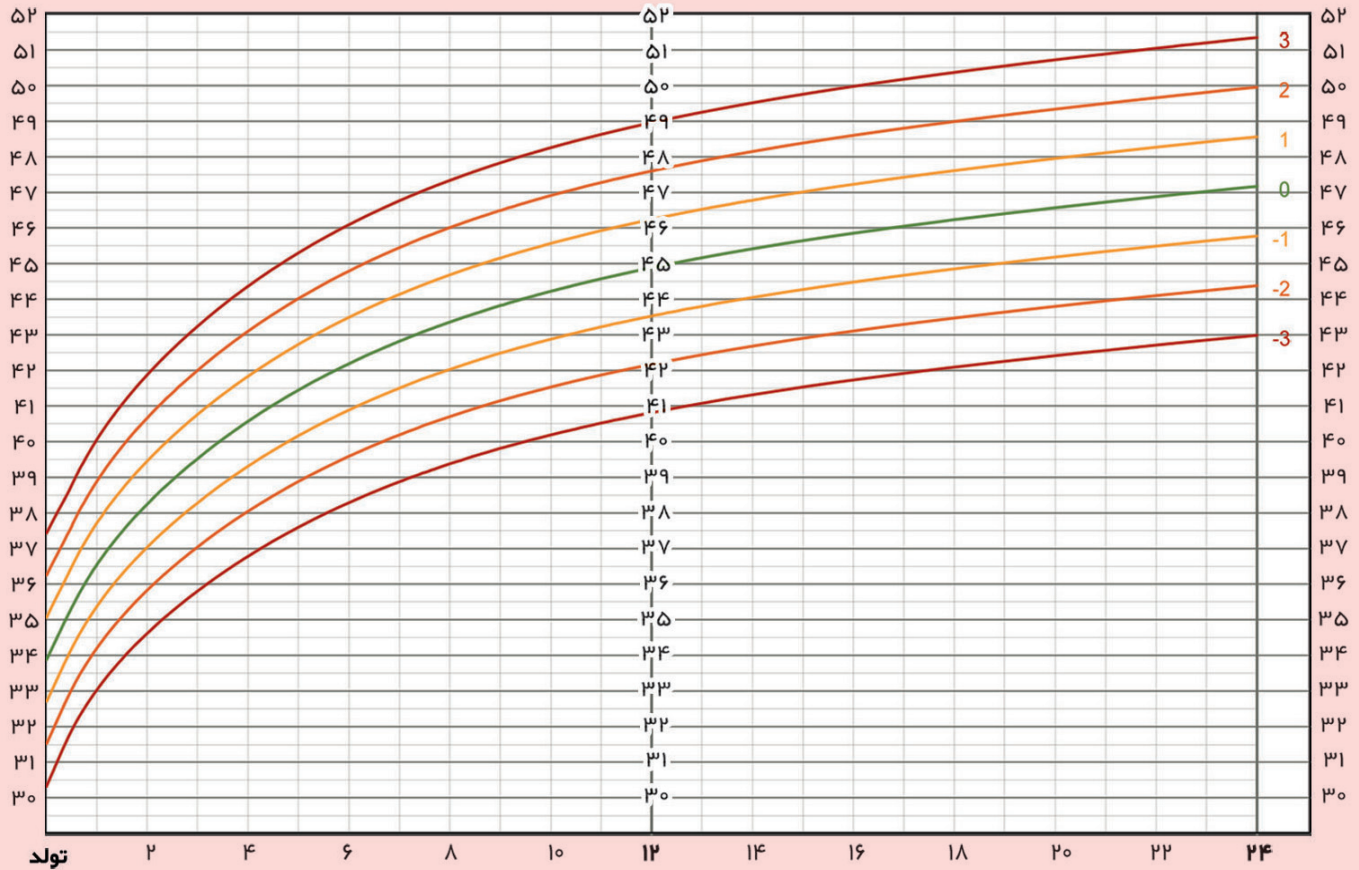
به کودک خود محبت کنید و عشقتان را به او نشان دهید.

از علائق کودک خود مطلع شوید و به آن ها پاسخ دهید.

تلاش کودکان را در یادگیری مهارت های جدید تحسین کنید.

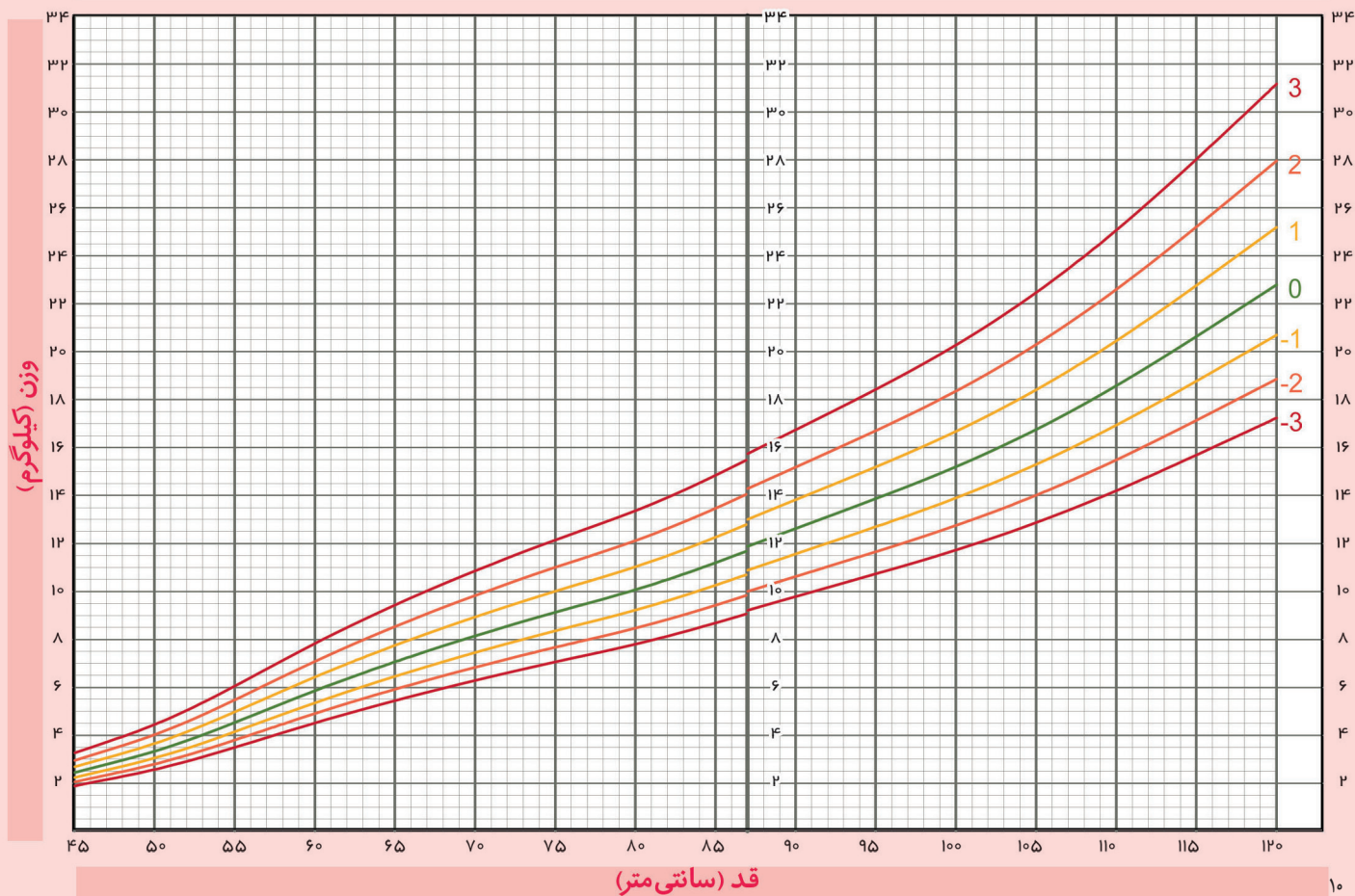
نمودار دور سر برای سن از تولد تا ۲ سالگی (z-score) دختر

دور سر (سانتی متر)

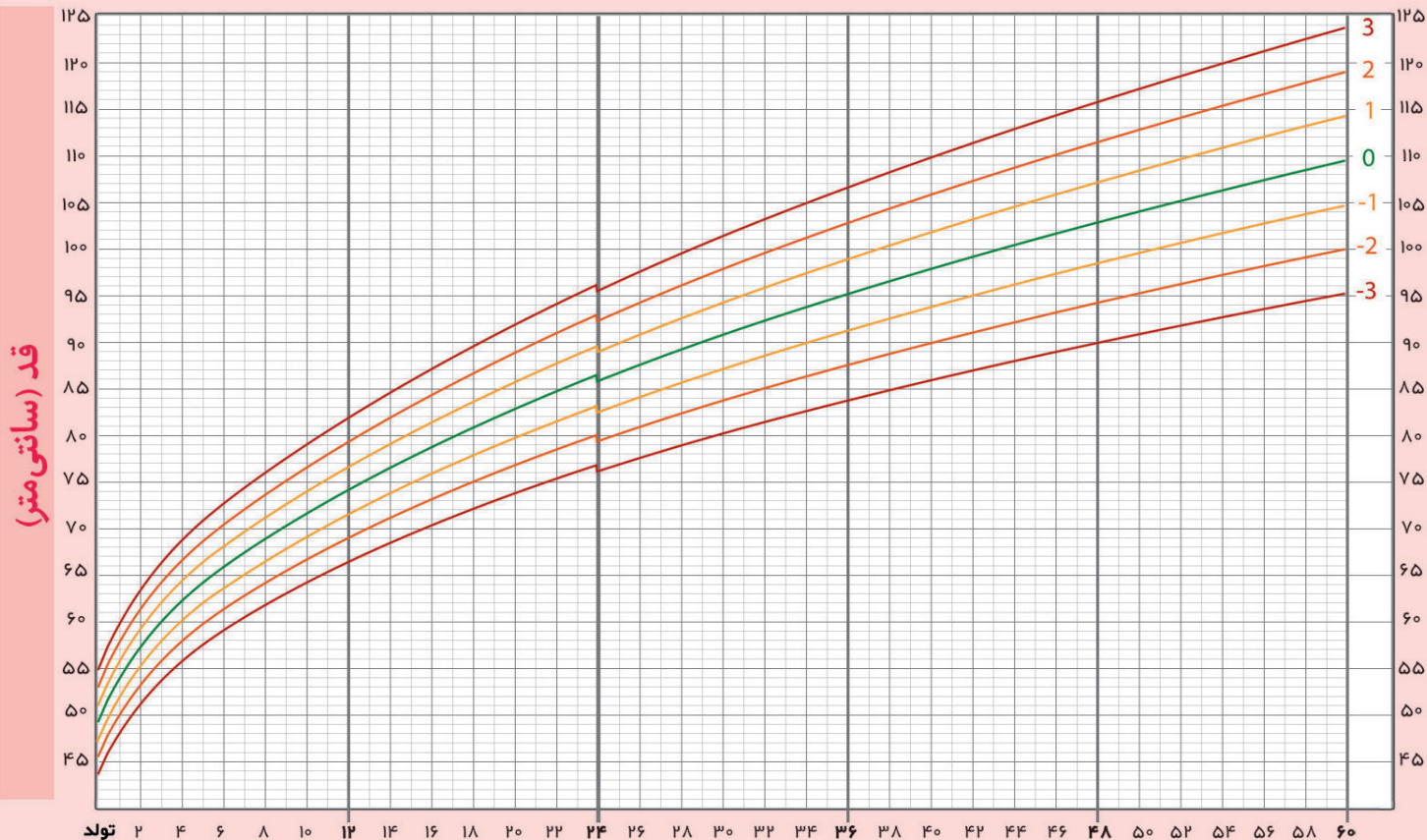

سن (ماه)

نمودار وزن برای قد از تولد تا ۵ سالگی (Z-Score) دختر

نمودار قد برای سن از تولد تا ۵ سالگی (Z-Score) دختر

وزن (کیلوگرام)

